Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого

Науково-дослідний інститут державного будівництва
та місцевого самоврядування
Національної академії правових наук України

СУСПІЛЬСТВО, ЛЮДИНА, ПРАВО: СУЧАСНИЙ СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ КОНТЕКСТ

Монографія

За редакцією професора *О. Г. Данильяна*

Харків
«Право»
2025

УДК 340.12:316.3
С93

Колектив авторів:

О. П. Андрущенко, доктор філософії; **О. Г. Данильян**, доктор філософських наук, професор; **О. П. Дзьобань**, доктор філософських наук, професор; **С. Б. Жданенко**, кандидат філософських наук, доцент; **Ю. Ю. Калиновський**, доктор філософських наук, професор; **І. І. Коваленко**, кандидат філософських наук, доцент; **А. В. Коваленко**, кандидат юридичних наук, доцент; **Є. М. Мануйлов**, кандидат філософських наук, професор; **Ю. В. Мелякова**, кандидат філософських наук, доцент; **Ж. О. Павленко**, кандидат юридичних наук, доцент; **В. А. Трофименко**, кандидат юридичних наук, доцент; **О. М. Юркевич**, доктор філософських наук, професор

Рецензенти:

О. С. Александрова – доктор філософських наук, професор, декан факультету суспільно-гуманітарних наук, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка;
С. Г. Серьогіна – доктор юридичних наук, професор, директор Науково-дослідного інституту державного будівництва та місцевого самоврядування НАПрН України, член-кореспондент НАПрН України

За результатами виконання плану цільової комплексної програми «Філософські та філософсько-правові проблеми духовного життя суспільства та формування правової культури особистості» (№ 0111u000968)

Рекомендовано до видання Вченою радою Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (протокол № 9 від 25 березня 2025 р.)

Рекомендовано до видання Вченою радою Науково-дослідного інституту державного будівництва та місцевого самоврядування НАПрН України (протокол № 2 від 13 лютого 2025 р.)

Суспільство, людина, право: сучасний соціокультурний контекст : монографія / [О. П. Андрущенко, О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань та ін.] ; за ред. О. Г. Данильяна ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого ; НДІ держ. буд-ва та місц. самоврядування НАПрН України. – Харків : Право, 2025. – 328 с.
С93
ISBN 978-617-8602-82-6

Монографію присвячено дослідженню актуальних проблем розвитку суспільства у сучасному соціокультурному контексті, з'ясуванню взаємозв'язку правового суспільства, держави та людини в Україні в умовах війни та миру. Проблеми сучасного суспільства, людини і права в монографії розглядаються у філософському та філософсько-правовому вимірах. Важливе місце в роботі приділено проблемам захисту прав людини, розвитку віртуального простору, цифровізації, кібербезпеки, штучного інтелекту й інформаційної культури. Досліджуються філософсько-правові аспекти сучасних викликів суспільному розвитку.

Для студентів, аспірантів, викладачів вищих навчальних закладів, працівників органів державного управління та місцевого самоврядування.

УДК 340.12:316.3

© Андрущенко О. П., Данильян О. Г., Дзьобань О. П. та ін., 2025
© ТОВ «Видавничий дім «Право», 2025

ISBN 978-617-8602-82-6

Світлій пам’яті професора
Євгена Миколайовича
МАНУЙЛОВА

ЗМІСТ

Передмова (*Данильян О. Г.*).....7

Частина I
КУЛЬТУРНО-ЦІННІСНИЙ КОНТИНУУМ
СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

Розділ 1. Інформаційна культура сучасної України у контексті війни
й сучасних трендів цифровізації (*Данильян О. Г., Дзьобань О. П.*).....16

Розділ 2. Теоретико-методологічні питання логіки
практичного мислення в праві (*Юркевич О. М.*).....40

Розділ 3. Коеволюція цифровізації і правової культури:
вітчизняні реалії і світовий досвід (*Андрущенко О. П.*).....66

Розділ 4. Світоглядне підґрунтя формування
філософсько-правової позиції судді в сучасних умовах (*Коваленко Г. В.*).....94

Частина II
АНТРОПОЛОГІЧНИЙ ТА СОЦІАЛЬНИЙ КОНТЕКСТИ
СУЧАСНИХ ПРОБЛЕМ ВІЙНИ І МИРУ

Розділ 5. Філософія миру: генеза інтерпретацій
у науковому дискурсі (*Калиновський Ю. Ю.*).....119

Розділ 6. Метаморфози соціальності
в сучасному суспільстві (*Мелякова Ю. В.*).....143

Розділ 7. Захист прав людини в Україні в умовах війни:
філософсько-правовий контекст (*Данильян О. Г., Дзьобань О. П.*).....167

Розділ 8. Специфіка жертви в сучасній культурі:
біополітичний вимір (*Коваленко І. І.*).....188

Частина III
СУСПІЛЬСТВО, ЛЮДИНА, ПРАВО У ВІРТУАЛЬНОМУ ПРОСТОРІ

Розділ 9. Кібервлада, кібербезпека, кіберсуверенітет:
філософсько-правовий вимір сучасних проблем (*В. А. Трофименко*).....211

Розділ 10. Філософсько-правове осмислення використання
технологій робототехніки та штучного інтелекту
у сучасному суспільстві (*Павленко Ж. О.*).....238

Розділ 11. Соціокультурні особливості прояву ціннісних девіацій у соціальних мережах (*Мануйлов Є. М., Жданенко С. Б., Калиновський Ю. Ю.*) 261

Післямова (*Данильян О. Г.*) 279

Список літератури.....288

Наукове видання

Андрущенко Олеся Петрівна,
Данильян Олег Геннадійович,
Дзьобань Олександр Петрович та ін.

СУСПІЛЬСТВО, ЛЮДИНА, ПРАВО: СУЧАСНИЙ СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ КОНТЕКСТ

Монографія

Видається в авторській редакції

Підписано до друку 15.04.2025. Формат 60×90/16.
Ум. друк. арк. 20,5. Обл.-вид. арк. 17. Тираж 100 пр. Зам. № 333

ТОВ «Видавничий дім «Право»,
вул. Харківських Дивізій, 11/2, м. Харків, Україна
Для кореспонденції: а/с 822, м. Харків, 61023, Україна
Тел.: (050) 409-08-69, (067) 574-81-20, (063) 254-50-84
Вебсайт: https://pravo-izdat.com.ua
E-mail для замовників послуг: verstka@pravo-izdat.com.ua
E-mail для покупців: sales@pravo-izdat.com.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 8024 від 05.12.2023

Виготовлено ТОВ «Промарт»,
вул. Весніна, 12, Харків, 61023, Україна
Тел. (057) 717-25-44
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 5748 від 06.11.2017